

Libya: Çalınmış Devrim

Giriş ve Tarihî Arka Plan

Kuzey Afrika'nın ikinci en geniş ülkesi olan Libya'nın doğusunda Mısır, güneyinde Çad ve Nijer, batısında Cezayir, kuzeybatısında ise Tunus bulunmaktadır. Büyük bölümü çöllerden oluşan Libya topraklarında şehirler çoğunlukla kıyı bölgelerde konumlanmıştır. Buna karşın ülkenin en önemli yer altı zenginliğini oluşturan petrol yatakları ise iç bölgelerdeki çöllük arazilerde bulunmaktadır. Ülke gelirlerinin %94'lük bölümü petrol ihracatından elde edilmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalar ülkede büyük doğalgaz rezervlerinin olduğunu da göstermiştir.

Libya'nın ilk yerleşimcilerinin Berberiler olduğu bilinmektedir. MÖ 1000'li yıllarda bölgenin batısına yerleşen Fenikeliler, Trablus kentini kurarken doğu bölgelerine yerleşen Yunanlılar da bugünkü Barka kenti ve çevresindeki yerleşimleri kurmuştur. Çok geçmeden bölge Roma İmparatorluğu'nun hâkimiyetine girmiş ve iki parça tek bir devletin egemenliği altında birleşmiştir. Ancak Roma'nın ikiye bölünüşü sürecinde özellikle 4. yüzyıldan itibaren Libya topraklarının batısı Batı Roma, doğu kesimleri de Doğu Roma'nın hâkimiyetine girince coğrafya yeniden ikiye bölünmüştür.

642 yılından itibaren İslam fetihlerinin başlamasıyla Berberi kabileleri de İslam'ı benimsemiş ve Araplar ile Berberilerin karışmasıyla bugünkü halk sosyolojisi oluşmuştur. Bir buçuk asır hilafet merkezine bağlı kalan bölge, yaklaşık 800 yılında batısı Aglebiler, doğusu da Mısır eyaletine bağlı bir şekilde bölünmüştür.

Eserin tamamı için [tıklayınız.](#)